

Какво е пиометра?

На латински език думата е "pyometra". Частите ѝ са "pyo", което означава гной и "metra", означаващо матка. Следователно пиометра е гнойно възпаление на матката. При него токсини и бактерии могат да попаднат в кръвообръщението и да причинят живото-застрашаващи ефекти. Съвкупността от тези ефекти се нарича сепсис, но не това е предмет на тази статия. Тъканите, от които е изградена матката умират. Възможно е дори матката да се спуква и да освободи гной и части от мъртвите тъкани в коремната кухина. Това води до друго живото-застрашаващо състояние, което се казва перитонит. Без адекватно и навременно лечение, смъртта на пациента е неизбежна. Предотвратяването на пиометрата е една от основните причини да препоръчваме кастрация на женските животни, които не са предназначени за разплод.

Пиометра при кучетата

Какво може да накара ветеринарния ви лекар да подозира, че кучката ви има пиометра? Класическият случай е средно на възраст куче (според изследванията, между 5 и 9 години е най-засташената възрастова група). Най-често е имала цикъл на разгонване преди месец - два. Апетитът е силно потиснат или изцяло липсва. Възможно е и повръщане. Болните животни пият много вода. В по-често срещаната форма на болестта, отворената пиометра, шийката на матката е отворена и гнойта от там изтича през влагалищния отвор. Изтеченията са слузести, гнойни, с много неприятна миризна. При затворената пиометра изтечения не се наблюдават и тя трябва да се диференцира от други състояния с подобна клинична изява. Ако се направи кръвна картина, резултатите сочат силна инфекция. Рентгеновата снимка е особено показателна. Вижда се ненормално уголемената матка. Понякога се прави и ехографско изследване.

Как се получава инфекцията?

Не е съвсем сигурно. Най-достоверната теория за патогенезата на пиометрата е следната: при всеки цикъл на разгонване, лигавицата на матката се подготвя за евентуалната бременност. Понякога, части от тъканта остават за постоянно по-кръвоснабдени (това състояние се нарича мехурчеста ендометриална хиперплазия и също не е нормално, то сигнализира за проблем във функцията на женската полова система на пациента). Тази богато кръвоснабдена тъкан е лесно податлива на инфекция. Въпреки, че матката нормално е свободна от бактерии, влагалището не е. Възможно е бактерии да проникнат от влагалището в матката и да я инфектират. Ефектите, описани при подготовката на матката за бременност се натрупват във времето, затова пиометрата е по-често срещана при пациентите на средна възраст. Те са имали много цикли на разгонване (между 9 и 18 цикъла за 5 - 9 години).

Как се лекува?

Обичайното лечение е хирургично премахване на засегнатата матка, заедно с яйчниците и яйцепроводите. Изключително важно е да се запази цялостта на матката, за да не попаднат гной и засегнати тъкани в коремната кухина. Операцията се усложнява, ако вече има настъпило влошаване на общото състояние. Антибиотична терапия се прилага преди, по време на операцията и през възстановителния период. Може да се използват и болкоуспокояващи медикаменти от групата на нестероидните противовоспалителни средства.

Резултат

Успешният резултат от операцията е едно кастрирано и бързо подобряващо се куче. Въпреки, че споменаваме думата „кастрирано“, операцията при пиометра няма тази рутинност, характерна за обикновената кастрация. Тук се касае за пациент, който не рядко е в критично състояние, с увредени жизнени функции. Заради тези причини цената на лечението е няколко пъти по-висока от цената на обикновената кастрация.

Плюсове:

- няма да има вече болести на половата система, тъй като тя е остранена почти изцяло.
- изключително рядко се получава т.нар. Пиометра на чуканчето. При нея се получава гнойна инфекция на частта от шийката на матката, която остава в коремната кухина. Това се избягва с туширане на отрязаната и лигирана шийка с дезинфектант като Braunol.

Минуси:

- операцията се налага да се прави на пациент, който често не е в стабилно състояние.

Има ли алтернатива хирургичното лечение?

Да, има. Може да се направи терапия с хормони, които се наричат простагландини. Те стимулират матката да прави контракции. По този начин се отстранява гнойният секрет за няколко

дни (до 21 дни). По време на хормоналната терапия се прилага и широкоспектърен антибиотик, също и лекарство от групата на сулфонамидите. Ако се налага, се прави и флуидна терапия. Животното трябва да бъде оплодено на следващия цикъл на разгонване, защото иначе има рецидив в 77% от случаите. След пиометрата, матката е засегната и е напълно възможно да не може да износи плодовете (50-65% от случаите завършват със спонтанни аборти на различен етап от бременността). Описаната терапия е дори по-скъпа за клиента от операцията.

Плюсове:

- има възможност за бъдеща бременност
- операция може да бъде избегната при пациенти, при които анестезията представлява сериозен риск за здравето (т.е. тук операцията не е хирургически рационална).

Минуси:

- има възможност за повторна пиометра
- пациентът се възстановява по-бавно
- има възможност да се разкъса инфектираната матка при контракциите и да се получи перитонит
- задължително е заплождането на следващия цикъл на разгонване.

Предотвратяване

Кастрацията е единственият сигурен начин. Според изследванията, рискът от усложнения при кастрацията е пренебрежим, в сравнение с риска от появата на пиометра.

Котешка пиометра

Основната разлика с кучешката е, че котките се чувстват изненадващо добре с пиометра. Често не им се нарушава нормалния ритъм на живот – хранят се нормално, играят си, ближат се. Имат изтечения от влагалището, но те с нищо не им пречат. При затворената форма на болестта, обаче, и те много бързо се влошават и се налага операция. Но най-често котките са в добро състояние до операцията, а в резултат на това се възстановяват и доста по-бързо от кучетата.